

Componist Merlijn Twaalfhoven wil ruimte scheppen voor onbevangen verwondering

Doener en denker tegelijk

De in 1976 geboren componist/muzikant Merlijn Twaalfhoven heeft een indrukwekkend cv voor iemand van onder de 30.

Voortdurend stelt hij zichzelf de vraag wat zijn werk met het publiek doet. En hij kiest daarbij invalshoeken die niet voor de hand liggen.

Je zou kunnen zeggen dat het de samensmelting is van een ingetogen concert met een uitbundig feest," vat Merlijn Twaalfhoven het concept *La Nuit N'est Pas Un Chocolat* samen. „Een contrastrijke avond voor alle zintuigen. Zelfs koks en kappers doen mee. Echt een totaalervaring voor het publiek. Wat ik probeer is de grens tussen kunst en het alledaagse op te heffen. Er gebeuren zowel dingen op het podium als in de zaal, zodat je op een gegeven moment niet meer weet waar je aan toe bent. Ik wil ook dat de mensen zich daarvoor openstellen: de persoon naast je kan een acteur blijken te zijn."

Tijdens Festival a/d Werf gaat ook het Utrechtse publiek 'La Nuit' beleven, het project waarmee de jonge componist Merlijn Twaalfhoven al enkele jaren internationaal succes

Ik wil echt wortel schieten op een plek

heeft. En iedere keer is 'De Nacht' weer anders.

„Ik wil echt wortel schieten op een plek. Daarom werken we telkens met plaatselijke koren, dj's, koks en noem maar op. *La Nuit* moet echt iets van de stad en mij samen worden. Er zijn wel wat constanten, zoals de Bulgaarse zangeres Galina Durmushliyska, die bijna altijd mee doet. Verder ligt het vast dat de avond moet uitlopen op een dancefeest, met een ontbijtje aan het slot. Daarvoor moeten er echter ook momenten van totale verstilling zijn. Er wordt ook altijd wel muziek van mij gespeeld, maar doorgaans zijn dat stukken die bepaalde elementen van de avond verbinden - en gespeeld door musici die verspreid staan door de zaal. Verbindende klanken."

Merlijn Twaalfhoven werd in 1976 geboren in het Drenthse Wapserveen. Zijn ouders stuurden hem naar de Vrije School. Niet omdat vader en moeder Twaalfhoven - beiden music! - nou meteen antroposoof waren, maar er werd daar tenminste veel aan creatieve vakken gedaan.

„Ik ben achteraf wel blij dat ik die brede opleiding heb gehad," blikt Merlijn terug. Ik heb als kind veel toneel gespeeld op school. Shakespeare en zo. En gemusiceerd natuurlijk. Het was bij ons thuis ook helemaal geen kwestie of ik een instrument ging bespelen, maar welk instrument.

Ik kon mij niet eens voorstellen dat er kinderen waren die niet naar muziekles gingen." Het instrument was in Merlijns geval de viool. Later ging hij naar het Koninklijk Conservatorium en graasde in de vorm van bijvakken alles wat er maar te grazen viel: compo-

sitie, improvisatie, live-elektronica, piano, altviool en pikette ondertussen aan de universiteit ook nog een paar jaar etnomusicologie en kunstgeschiedenis mee.

Sinds de eeuwwisseling manifesteert hij zich steeds vaker als - veelgeprezen - componist en architect van multidisciplinaire spektakels zoals bij de opening van de Philipsvleugel van het Rijksmuseum, het Lowlands Festival en uiteraard *La Nuit N'est Pas Un Chocolat*. Evenementen die bij voorkeur plaats vinden op plekken waar je geen kunst met een kapitale 'K' verwacht. Zijn cv is indrukwekkend voor een kunstenaar van onder de 30.

Behalve een hyperactieve 'doener' is Twaalfhoven ook een 'denker' waar het kunst betreft. Op zijn website maakt hij uitgebreid ruimte voor een manifest dat hij heel concreet 'artistieke visie' noemt. Acht korte hoofdstukken die vooral ingaan op de relatie tussen kunst en communicatie - een thema dat de componist permanent bezig lijkt te houden.

„Dat is iets wat langzaam gestalte heeft gekregen," vertelt hij. „En dat heeft recent weer een impuls gekregen, doordat ik tot lector ben benoemd bij kunsthogescholen in Arnhem, Enschede en

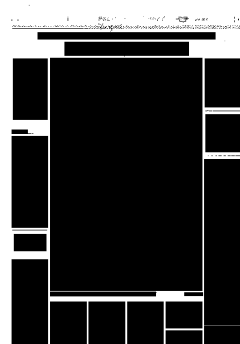
Het was bij ons thuis helemaal geen kwestie óf ik een instrument ging bespelen, maar welk instrument

Zwolle. Daar stimuleer ik heel erg het denken over kunst. Ik heb zelf veel aan die analyse van wat kunst voor mij is. Soms denk ik als componist: nu wil ik ook wel eens een cd'tje maken, of een stuk-

je gespeeld hebben in een grote concertzaal. Maar vervolgens stel ik dan de vraag of dat voor mij wel de rol is die kunst moet hebben. Er zijn al zoveel cd'tjes. Vind ik het niet interessanter om de waarneming van de mensen te scherpen? Ik geloof dat ik dat doe. Mensen zeggen wel eens: jij doet zoveel dingen tegelijk; focus je toch eens wat meer! Maar ik denk dat ik dat juist heel erg doe. Ik ben voortdurend bezig met de vraag wat mijn werk met het publiek doet. En het medium dat ik daarbij gebruik is van ondergeschikt belang."

„Ja, natuurlijk ben ik mij bewust van het gevaar dat het spektakel de kunst gaat overheersen als ik met vierhonderd blazers werk of zo. Door de Japanse cultuur te bestuderen heb ik geleerd dat kunst in het Westen altijd op zoek is naar het 'statement', terwijl het in Japan juist gaat om het vergankelijke, het terloopse. En dat kan veelomvatter zijn. Vergelijk Mahlers achtste, *Symphony Of A Thousand*, maar eens met een Japanse haiku. Mahler is overdonderend. Zoveel lagen, dat het niets meer aan de verbeelding van de luisteraar overlaat. Terwijl de haiku niet alles invult en dus veel meer open staat en ruimte laat voor verwondering. En dat is uiteindelijk waarnaar ik ook zoek met *La Nuit*."

Peter Bruyn

Publicatie : Utrechts Nieuwsblad
Datum : 12/05/2005
Pagina : 37

Oplage : 79170
Frequentie : dagelijks

Advertentiewaarde : € 3670,88
Regio : Utrecht e.o.

**La Nuit N'est Pas Un Choco-
lat door Merlijn Twaalfho-
ven, za 28 mei, v.a 16.00
uur met dj 100% Isis op de
Neude, om 20.30 optocht
naar Tivoli. Daar voorstel-
ling van 21.00 tot ± 4.00
uur, €10,-, muziek.**

Merlijn Twaalfhoven: „Wat ik probeer is de grens tussen kunst en het alledaagse op te heffen.

Foto Peter Boer